

Posudek diplomové práce Kamily Šťastné: Formy hodnocení žáků ve výuce českého jazyka a literatury

Není třeba zdůrazňovat, že Kamila Šťastná se ve své diplomové práci zabývá velmi aktuální problematikou. I když toto téma pedagogové řeší dlouhodobě, pořád v souvislosti se školním hodnocením zůstává řada nezodpovězených otázek. Kamila Šťastná na některé z těchto otázek nabízí odpovědi, případně nastiňuje možné alternativy řešení.

Velké ocenění zaslouží autorčina hluboká orientace v literatuře, která se danou problematikou zabývá. Z množství prací vybírá relevantní poznatky, dokáže je uspořádat do kompaktních celků a sama je komentuje. Práci tvoří dva vyvážené celky: část teoretická a část empirická. Tyto celky spolu kooperují, výzkum se vyjadřuje k teoretickému podloží.

Nejprve diplomantka charakterizuje problematiku hodnocení obecně, poté se soustředí na školní hodnocení. Vyčerpávajícím způsobem popisuje různé typy hodnocení, opět s odkazy na relevantní literaturu. Velmi cenné vzhledem k zaměření diplomantčině studijnímu oboru je zacílení hodnocení na výuku mateřského jazyka. K tomuto předmětu ještě přistupuje diferencovaně, zvláštní pozornost soustředí na formu hodnocení v komunikační složce předmětu. I když je zřejmé, k jakému typu hodnocení se autorka přiklání, svůj názor čtenáři předem explicitně nenabízí, snaží se být objektivní, dává prostor pedagogům, aby vyjádřili své osobní zkušenosti.

K nejpřínosnějším částem patří kapitola věnovaná formám hodnocení, kde autorka s odkazy na řadu publikací cílených na tuto problematiku charakterizuje jednotlivé formy hodnocení: tradiční klasifikaci, slovní hodnocení, přechod od klasifikace ke slovnímu hodnocení a syntézu obou forem.

Propojení mezi současným reálným stavem a postojem MŠMT nabízí kapitola věnovaná formám hodnocení z pohledu základních školských dokumentů. Zde je patrné, že tzv. Bílá kniha či RVP řešení nenabízejí, spíše se soustředí na kompetence, které by měly být hodnoceny než na formy, kterými by tyto kompetence měly být hodnoceny.

Velmi oceňuji, s jakou zodpovědností a poctivostí K. Šťastná přistoupila k výzkumu. Pozorně nastudovala zásady, jakými by se pedagogický výzkum měl řídit, a ty následně dodržuje. Ke spolupráci se podařilo kol. Šťastné získat šestnáct učitelů, což je dostatečně reprezentativní vzorek pro kvalitativní výzkum a pro odhalení obecnějších tendencí. O kvalitě výzkumu také vypovídají přílohy. Je jich celkem deset, zejména přepisy interview, které tvoří přes 50 stran textu, svědčí o množství času, který diplomantka do výzkumu vynaložila. Diplomantka tak předkládá čtenáři, zejména pedagogické obci, spektrum názorů na formy hodnocení ve škole, zejména v českém jazyce. Pedagog tak získává informace, které mohou být inspirativní pro další praxi, případně je veden k promýšlení optimálních postupů a může být také podněcován k autoreflexi svého pedagogického působení.

Závěrečná zjištění, k nimž autorka dospěla, nejsou optimistická. Podávají reálný obraz zavedených forem hodnocení na čtyřech různých školách, který odhaluje tendenci pedagogů ulpívat na tradičních postupech a nechotou reflektovat poznatky uvedené v odborných pedagogických a didaktických publikacích.

Je sympatické, že Kamila Šťastná své závěry formuluje velmi obezřetně, brání se generalizacím, upozorňuje na potřebu realizace výzkumu na širším výzkumném vzorku. Stejně tak si je vědoma, že výpovědní hodnotu by zvýšilo rozšíření výzkumné populace o postoje žáků, kteří by se vyjadřovali o recepci různých typů hodnocení. Ráda bych se

diplomantky zeptala, zda během svého výzkumu zaznamenala nějaké reakce, z nichž by mohla předjímat, jaký postoj zaujímají k jednotlivým formám hodnocení žáci.

Kamila Šťastná svojí prací nejen naplnila diplomový úkol, ale poskytla cenné podněty pedagogické veřejnosti. Domnívám se, že by bylo vhodné, aby výňatky ze své práce publikovala v některém z lingvodidaktických časopisů.

Předložený text má odpovídající stylizační a stylistickou úroveň; formulační neobratnosti jsou řídké. Totéž platí i o pravopisné stránce.

Práce Kamily Šťastné je kvalitní, a proto ji s radostí doporučuji k obhajobě a navrhuji ji klasifikovat stupněm **v ý b o r n ě**.

V Praze 9. 6. 2013

PhDr. Jasňa Pacovská, CSc.